

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno . . . . . Din 40—
polletno . . . . . Din 20—
posamezna številka . . Din 1—

Glasilno „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le s navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 24. oktobra 1930.

Štev. 43.

Podružnica Drž. obrtne banke v Ljubljani.

Mnogo hudih bojev je bojevalo naše obrtništvo, da bi dobilo podružnico Državne obrtne banke v Ljubljani. Ugovarjalo se je vedno: »Kako naj vam damo podružnico, ko pa pregled kreditov beograjske centrale kaže, da je iz Slovenije najmanj prosilcev za posojilo!« Ta ugovor ima na prvi pogled res nekaj za-se. Toda na drugi strani vidimo, da je naše obrtno gospodarstvo v Dravski banovini skoro najbolj razvito v celi državi, naše denarno gospodarstvo še najbolj solidno urejeno in naše kreditno zadrugarstvo naravnost vzorno in najštevilnejše v državi. Jasno je in logično, da obrtnik v takih krajih še posebno potrebuje kredit. Da ni segal kljub temu po kreditih Drž. obrtne banke v Beogradu, pa ni povod to, da kredita ni bil potreben ali ga ni hotel, temveč to, da je bil postopek pri dajanju kredita tako kompliciran, da je našega človeka naravnost odvračal za jemanje kredita, da je obrestna mera za naše razmere bila previsoka in ker naš obrtnik najraje take stvari opravi osebno neposredno. Zato je bilo potrebno, da dobimo podružnico tega zavoda v našo sredo.

V sredo 22. t. m. je končno padla odločitev. Pod predsedstvom gosp. Milana Stojanovića je imela Uprava banke svojo sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se z letom 1931 ustanovi v Ljubljani in Sarajevu podružnica Državne obrtne banke.

Led je torej prebit in naše obrtništvo je končno doseglo eno glavnih svojih zahtev. Želimo in uverjeni smo, da bo

podružnica Drž. obrtne banke v Ljubljani uspevala dobro, našemu obrtniku v blagor, da pa bo izpolnila tudi pričakovanje, ki se stavi do nje v poslovnem oziru in glede poslovnega uspeha, ki je važen za naše razmerje do centralnega vodstva.

V naslednjem podamo kratko vsebino poročila o poslovanju Drž. obrtne banke, ki ga je podal na seji gospod direktor Milan Dragiš. Po tem poročilu je imela na dan 30. septembra banka plaširanih v obliki kreditov 104.4 milijona dinarjev (od tega 20.7 milij. Din pri podružnici v Zagrebu) nasproti 86.7 milij. dinarjev ob koncu pret. leta, tako da se je letos plasman povečal za 17.7 milij. dinarjev. Na račun glavnice je bilo doslej vplačanih 60.1 milijona Din (19.0 milij. Din od države in 41.1 milij. Din od privatnih delničarjev). Hranilne vloge so se od početka leta dvignile od 27.6 na 32.4 milijona Din (v zagrebški podružnici na 6.4). Ob koncu septembra je imela banka razpoložljivih 18.9 milijonov Din, tako da obstoji možnost nadaljnega razširjenja poslov. Tudi poslovni uspeh je prav zadovoljiv, kajti do konca septembra je kosmati dobiček dosegel vsoto 4.68 milijona Din (lani v istem razdobju 3.47 milij. Din), in je računati s tem, da bo banka za tek. leto plačala delničarjem dividendo od 14 Din na delnico, kar predstavlja preko 8 odstotno obrestovanje doslej vplačanega kapitala nasproti 7 odst. za leto 1929. Letos je banka do 30. sept. prejela 5799 prošenj za posojila v skupnem znesku 103.5 milij. Din, odobrila pa je 4692 posojil za 71.7 milijona Din.

Socijalnopolitična vprašanja.

Vprašanje socijalne zakonodaje, o- sobito zavarovanje delavcev in delavska zaščita v izredni meri interesira tudi obrtništvo, ker mora obrtnik nositi velik del bremen in dajatev, ki so v zvezi s to zakonodajo. Ker se obrtništvo zadnja leta bori na eni strani za to, da bi se z razpoložljivimi sredstvi dobro gospodarilo, da bo delavec imel res korist, na drugi strani pa da bi se z ekonomijo olajšale sedanje težke dajatve, smatramo za umestno, da priobčimo pregledno poročilo predsedstva, ki je bilo o tem podano na zadnji ekonomični plenarni seji. V tem poročilu so tudi zanimivi podatki glede delavske zaščite, ki gre mnogokrat po nepotrebnem predaleč v škodo obrtnika in čisto tudi v škodo delavca samega. Omenimo naj n. pr. prepoved nočnega dela v pekarnah za vajence, ki bo kriva, da bo obrtni naraščaj te stroke jako trpel na svoji strokovni vzgoji. Brez usposobljenosti pa delavec ne bo dobil dobrega kruha. Poročilo med drugim pravi:

12. SOCIALNOPOLITIČNA VPRAŠANJA.

V ospredju vseh socijalno-političnih vprašanj stoji danes vprašanje revizije zakona o zavarovanju delavcev. V zadnji plenarni seji je zbornica razpravljala o reviziji socialnega zakonodavstva in sklepala o predlogih, ki so se stavili za revizijo zakona o zavarovanju delavcev, zakona o zaščiti de-

lavcev in zakona o inspekciji dela, ki tvorijo osnovo naše socijalno-politične zakonodaje. Dočim nimamo nikakih uradnih poročil o tem, ali se pripravljajo revizija zakona o zaščiti delavcev in zakona o inspekciji dela, bo po zadnjih vesteh, ki jih ima zbornica, načrt za revizijo zakona o zavarovanju delavcev kmalu dovršen. Ministrstvo za socialno politiko je že prve dni januarja t. l. imenovalo posebno komisijo, ki naj izdela načrt za revizijo. V komisijo so bili imenovani uradniki ministrstva za socialno politiko, osrednjega urada za zavarovanje delavcev in nekaterih okrožnih uradov. Predstavniki zainteresiranih delodajalcev in delojemalcev v komisijo niso bili pozvani. Svoje delo je pričela komisija že v prvi polovici januarja, pa je, kakor je bila zbornica obveščena, svojo nalogo pravkar dovršila. Elaborat bo te dni predložen g. ministru za socialno politiko. Ne vemo, ali in v koliko je komisija vpoštevala predloge gospodarskih korporacij, ker ni o svojem delu izdala nikakega komunikeja, vsekako upamo, da se bo dala tudi interesentom prilika, da prouče načrt in se še pred predložitvijo vrhovnemu zakonodajnemu odboru izjavijo o njem.

Povprečno število vseh zavarovanih delavcev v naši državi je doseglo sredi t. l. 583.374. Od tega je bilo pri Okrožnem uradu v Ljubljani povprečno zavarovanih:

Leta 1923	73.899
1924	74.333
1925	72.808
1926	75.325
1927	82.346
1928	88.927
1929	94.929

Število zavarovancev stalno raste. Okrožni urad v Ljubljani je štel že 30. junija t. l. celokupno 102.651 članov, kar pa je v glavnem pripisati pojačani kontroli in izvajanju zakona in ne povečani zaposlitvi delavskih moči.

Največ teh zavarovancev 16.18% je zaposlenih v lesni industriji, 13.36% v gradbeni, 10.60% v oblačilni, v kovinski 8.78% itd. Celokupna zavarovana dnevna mezda je znašala v tem času 2.590.683.20 ali povprečno 25.72 Din na posameznega delavca.

Povprečno število članstva v letu 1929. je bilo 94.929. Sorazmerno s porastom zavarovancev so porastli tudi prispevki. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je v letu 1929 predpisal na prispevkih:

	Din
1. Za slučaj bolezni	45,484.567.79
2. Za slučaj nezgode	11,617.489.01
3. Za onemoglost, starost in smrt	297.561.29
4. Za Del. zbornico	2,129.516.53
5. Za Borzo dela	2,218.836.62

Skupno je torej Okr. urad v Ljubljani predpisal na prispevkih za leto 1929 . . . . . 61,747.971.24

V letu 1928 je znašal celotni predpis 55,043.683.52
V letu 1927 pa 48,425.990.58

Posebno pozornost posveča zbornica Trgovskemu podpornemu in bolniškemu društvu. Pravilnik blagajne tega društva je odobril minister za socialno politiko 21. 9. 1929. Vkljub tesnemu okviru zakona, katerega se mora držati blagajna v svojem delovanju in kljub težavnemu položaju, v katerem se nahaja društvo radi tega, ker se je omogočilo zagrebškemu društvu »Merkur« delovanje tudi v Dravski banovini, napreduje društvo povoljno. Število zavarovanih članov je naraslo na 5400. Društvo izvaja izza 1. I. 1930 tudi višje zavarovanje ter je pravkar kupilo posestvo in vilo, katero preuredi v modern satorij za svoje člane.

Ponovno je zbornica zahtevala, da se tablice opasnosti za uvrstitev obratov v nevarnostne razrede pri nezgodnem zavarovanju temeljito revidirajo. Začasne tablice opasnosti, sestavljene na podlagi statističnega materiala bivših avstrijskih in madžarskih zavarovalnic, ne ustrezajo sedanjim gospodarskim krilikam in gospodarski strukturi v naši državi ter zlasti krivično obremenjujejo nekatere panoge malega obrta. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je zato izdelal načrt za nove tablice in je ves material predložil ministrstvu za socialno politiko v odobritev. Pri rekapitulaciji statističnih podatkov iz leta 1922-1926, ki so tvorili podlago za sestavo novih tablic, je izkazan dosednji efekt prispevkov z Din 223.615.000, dočim bi

znašali celokupni prispevki za dobo 5 let po predloženih novih tablicah opasnosti Din 239.159.000, torej bi se na podlagi novih tablic povišali prispevki nezgodnega zavarovanja za dobo 5 let za 15.544.000 Din ali letno za okoli 3.000.000 Din. Naravno, da smo napram takemu povišanju prispevkov zavzeli odklonilno stališče. Zagrebška zbornica je bila pooblašena od vseh zbornic v državi, da o tem stališču obvesti ministrstvo za socialno politiko. Ministrstvo novih tablic ni odobrilo. S tem pa ni bilo ustrezno podjetjem vseh onih strok, za katere se prispevki za nezgodno zavarovanje po sedanjih tablicah opasnosti večji, kot bi bili po novih. Tudi je Središnji urad sam prosil, naj bi zbornice revidirale svoje stališče. V ponovni svoji vlogi je nato naša zbornica podčrtala, da revizije ne bi bilo zavlačevati, ker se s tem škoduje podjetjem, za katera bi pomenile nove tablice znatno razbremenitev. Toda zvišanje bremen za okroglo 3 milijone dinarjev letno, pa če se to svoto razdeli tudi še na tako veliko število poslov, je okolnost, s katero moramo v časih, ko je največja varčnost pri vseh poslih nujno potrebna, resno računati. Načrt naj se revidira tako, da revizija ne poveča bremen.

V zmislu odloka ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje z dne 10. marca 1930 so se morali popolniti upravni odbori odnosno ravnateljstva Javnih berz dela. Namesto predstavnikov bivše oblasti samouprave določi ban dva predstavnika in dva namestnika, ki jih delegira Zbornica za TOI. Zbornica je na vabilo kr. banske uprave predlagala na ta mesta kot svoja predstavnika gg. Ivana Ogrina in dr. Ernesta Rekarja in kot namestnika pa gg. Jerneja Ložarja in Antona Rojino.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi čl. 105. zakona o zaščiti delavcev izdal rešenje, v zmislu katerega se morajo 1. julija 1931. leta zatvoriti brez vsake odškodnine vse obstoječe privatno-profesionalne borze dela v mestih, kjer obstoje javne borze dela. Ker bi bila s tem mnogim lastnikom koncesioniranih posredovalnic za službe uničena ekzistenca, je trgovski odsek zbornice v svoji seji dne 9. septembra t. l. po razpravi o tem predmetu sklenil, da je pri ministru socialne politike storiti vse potrebne korake v ta namen, da se lastnikom zasebnih posredovalnic ne odvzame pridobljenih prijav.

Z odlokom ministra za socialno politiko in narodno zdravje so se volitve delavskih in nameščenskih zapnikov odložile do nove ministrske naredbe. Veljavnost mandata dosedanjih zapnikov je bila podaljšana do konca leta 1930.

Pravilnik in spisek sezonskih podjetij v zmislu § 8 zakona o zaščiti delavcev, ki je velike važnosti za podjetja, ki obratujejo sezonsko, je zbornica urgirala.

Na vabilo ministrstva je podala zbornica izjavo k predlogom za mednarodno konvencijo o delavnem času zasebnih nameščencev.

Število mednarodnih konvencij dela, ki so bile prijavljene pri sekre-

tarijatu Društva Narodov, je znašalo do 1. marca t. l. 384. Od tega števila je bilo 9 ratificiranih pogojno. Zelo interesantno je, da je naša država ratificirala 20 konvencij in da zavzema v tem oziru med vsemi državami, ki so članice Društva narodov, tretje mesto.

Gradba novih železnic.

(Iz obrtniških krogov.)

Priznati moramo, da je delovanje naše sedanje vlade za gospodarsko okrepitev naroda jako intenzivna. Dela se vsestransko. Pod sedanjim režimom so se nam odprla tudi mnoga važna dosedaj nam nepristopna pomorska tržišča, kar je za mlado Jugoslavijo gotovo velikega gospodarskega pomena. Tudi ponos in zavest naroda je večja, ker mu je dana možnost, da se uveljavlja tudi na visokem morju, četudi je to šele začetek onega našega pomorskega razvoja, ki mora priti že v bližnji bodočnosti.

Druga faza našega gospodarskega razvoja je pa gradnja novih železniških prog v državi. Po dovršitvi projektiranih prog v državi bodo vsekakor dosedaj zapuščene pokrajine oživele in bo možnost dana, da si s pridnim delom, pa bodisi kakršnegakoli poklica narod sam ustvarja boljše življenske pogoje, pa če drugače ne gre s tujim kapitalom. Vendar pri vsem tem ne smemo pustiti iz vida to, da ta tuji kapital nas vse ne bo preveč izkoriščal. Tu morajo biti budne vse narodno-gospodarske korporacije, da se morda že predvidevne pogoje preprečijo, ker bo narod to breme dolgo dobo let čutil in nosil. Na eno pogreško bi se moralo merodajne faktorje vsekakor opozoriti, če že ni prepozno, in sicer za oddajo del za novo projektirane proge.

Kakor čitamo po naših novinah, morajo podjetniki sami financirati vse naprave novih prog in to za celi dve milijardi dinarjev, pa še baje prilično pod ugodnimi pogoji. Kako ugodni so pravzaprav ti pogoji, se mora pravzaprav šele takrat konstatirati, ko se bo zvedelo, za kakšno ceno se je vsa naprava izvršila. Bati se je le to, da kolikor bolj bi bili ugodni plačilni pogoji, za toliko več bi bile neugodne cene posamezne ali pa cele naprave. Toda preko vsega tega se mora povzdigniti glas našega gospodarstva, to je industrije in obrti. Ali se namerava domačo industrijo prezreti in iti preko vsega in brez ozira na vprašanje, kako ji okrepiti njen obstoj? Upamo, da se tega ne namerava. Statistika se kaže, da je narod po svojih močeh investiral izdatne svote za ustanovitev domače industrije in obrti. Zato ne more verjeti, da bi se te tako težke narodne investicije prezrle. Smatramo, da bi bilo dovolj, če bi podjetniki, ki bi zidali progo, dobavljali tračnice, lokomotive, zidali predore in visoke stavbe, kar znese gotovo nad 75% vseh stroškov. Druge opreme, to bi bila vsaj vsa oprema postaj, pisarn in skladišč kakor tudi potrebne mostove bi se vendar moralo izvršiti doma, da zaposlimo naša podjetja in strokovno delavstvo. Sicer bode podjetniška kriza še hujša, delavci pa bodo morali iti v tujino s trebuhom za kruhom.

Tukaj pride v poštev posebno naša priznana mizarška stroka, ki je gotovo dovolj solidna, realna in zmožna, da prevzame tudi velika dela. Sicer ne bo nič čudnega, če bodo podjetja izven naše države kupovala naš izbrani hrastov les, a iz istega lesa pa za naše železnice nabavile potrebno opremo. Če bi se tako postopalo, potem bi bilo seveda za vselej izključeno pri nas povzdigniti industrijo, ali pa prepričati brezposelnost.

Ravno pri železniškem ministrstvu bi se našlo še mnogo virov za zaposlitev domače industrije. To dokazuje dejstvo, da se nahajajo na novozgrajenih progah večji izdelki tujezemskih fabrikatov, kakršne bi gotovo lahko izdelali doma. Težko je za domačine, ker ne zvedo lahko, kako se taka dela zaračunavajo.

Kako je izpostavljena naša mala industrija, priča tudi to, da če se razpiše kolikor toliko večjo nabavo, vedno nastopijo inozemske tvrdke kot neprekosljivi konkurenti. A če se fakemu mogočnemu konkurentu spodbije nabava na podlagi razpisa, zakona ali ugovora, se ista nabava tudi po dva- ali celo trikrat razpiše in naposled, ko tuja konkurenca uvidi, da ne more z lepa priti do dobave, stavi dumping-cene in s tem je za domače podjetje liferacija izgubljena.

Ker upamo, da ni še vse zamujeno, je vsekakor dana možnost našim gospodarskim korporacijam, da zavzamejo za tozadevno nujno vprašanje na merodajnem mestu svoje stališče.

Razne tehnične novosti.

Sušilnik za lase.

(Za brivsko stroko.)

Dosedaj uporabljeni sušilniki za lase imajo to napako, da en del toplega zraka uhaja po nepotrebnem in se s tem sušenje las zadržuje. Sedaj so prišli v uporabo nove vrste sušilniki. Ti imajo obliko nekakšne odprte havbe, ki gre počez preko glave do tilnika in mimo lica do ramen tako, da gleda iz havbe samo obraz (oči, nos, usta). Topli zrak prihaja v havbo na vrhu skozi cev, se razdeli v notranjosti havbe ter odhaja zadaj na spodnjem koncu. Na ta način je zajamčeno hitro in tudi prijetno sušenje las. Kakor se poroča, frizerji v inozemstvu že precej uporabljajo ta sušilni aparat.

Novo sredstvo za hladno lotanje.

(Za kovinarje.)

V promet je prišlo neko novo sredstvo za hladno lotanje pod imenom »Alusin«. To je lekoč kemični preparat. »Alusin« lota odprtine in špranje na hladni način na orodju in predmetih iz aluminija, železa, bakra in mesinga, ki bi sicer ne bili več uporabni. To se godi brez prejšnjega ogrevanja. Svečnika za lotanje in bat za lotanje toraj popolnoma odpadejo pri uporabi »Alusina«. Strokovnjaki so se izrazili, da je to sredstvo jako vporabno in da se morejo z »Alusinom« lotati predmeti po kratkem času zopet vporabljati. V nekem primeru se je moglo zopet popraviti poškodovano mesto predmeta iz proti ognju odporne gline z »Alusinom« tako, da se je lotna masa trdno sprijela z glinastim materialom takoj po lotanju.

Novost pri vodnih vagah.

(Za stavbne obrtnike in lesne stroke.)

Melo vodno vago, ki jo naši stavbni obrtniki in drugi rokodelci tolikokrat uporabljajo, da hitro ugotovijo, če je kakšna ploskev horizontalna (vodoravna), pozna pač vsakdo. Vendar bi pa komaj kdo pričakoval, da bi se dalo na tem enostavnem instrumentu še kaj popraviti in izboljšati. V zadnjem času se je posrečilo neki angleški firmi ta instrument vendarle znatno izboljšati in sicer tako glede teže kakor tudi glede vporabe za ugotovitev ne samo horizontalnih, temveč tudi navpičnih ploskev. Gre za takozvano vodno vago »Disston«. Ta je iz aluminija in ima težo 50 gramov. Namesto običajne konstrukcije, pri kateri je libela v cilindričnem okviru (shrambici) in se nato pritrdi naložna plošča, vidimo pri novi vodni vagi sledeče: Dve podolgate ploščice sta na koncih zvezani med seboj z dvema distančnima komadoma. Ta razdelja med eno in drugo ploščico je tolika, da je med njima prostor še za dve libeli za loče, dočim se nahaja običajna horizontalna libela pod eno izmed obeh plošč v posebni shrambici in se jo vidi skozi odprtino v ploščici. Vertikalne libele so vsavljen v shrambico, ki imajo obliko kroga in ki istočasno pripomorejo, da se moreta ploščici spravili v odgovarajočo razdaljo in da se poveča odpornost instrumenta. Spodnja ploščica, ki običajno služi za to, da se položi na določni predmet, je pojačana z rebercem, ki prehaja v shrambico horizontalne libele. Cel instrument je precizno izdelan in varjen pred rjo. Črlice vseh treh libel so natančno justirane.

Radi male teže se mora instrument prenašati povsod kakor kakšno žepno merilo. Ako se kdo zanima, kje se dobi tako vodno vago, dobi podrobnejša pojasnila pri uradništvu.

Tečaj za vajence elektrotehnične stroke.

Strokovna zadruga konces. elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani nanašanja, da se prične elektrotehnični tečaj za vajence v soboto, dne 25. t. m. ob 14. uri na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Tečaj je namenjen samo za one vajence, ki se uče zadnje, t. j. 4. leto. Obisk tečaja je obvezen in se bo pri preiskunji zahtevalo znanje iz predmetov, ki se bodo poučevali v tem tečaju. Ob ključku tečaja bo izstavila Tehniška srednja šola ispričevala vsem obiskovalcem.

Vsi v poštev prihajajoči vajenci naj se zberejo pred glavnim vhodom, kjer bodo dobili nadaljna navodila.

A. Knafelj, strok. učitelj:

Moška moda za jesen in zimo.

Pri fraku je napram dosedanji modi edina razlika ta, da je krilo spredaj (v pasu) krojeno bolj oglato, kot prej.

Pri obleki za čajanke in plese.

Suknjič ima v ramenih isto obliko kot suknjič pri ulični obleki in tudi ramni šiv je preložen proti vrhu rame. Suknjič naj bo v pasu toliko priložen (tailiran), da izbočenje života pride do izraza. Čez sedalo se suknjič lahko prime. Fazona je eno ali dvovrstna in ne pretirano široka ter malo okrogla na zunanem robu. Ako je fazona dvovrstna, naj bo konica precej navzgor prikrojena. Fazona naj se votlo lika (toraj tako izdeluje, da se »drola«). Gornji gumb je malo nad pasom, spodnji pa v vodoravni smeri spodnjih žepov. Žepi so paspaspolirani zgoraj in spodaj in jih delamo brez žepnih zaklopk. Prsni žep je v modi. Prednji rob spodaj ne sme biti pretirano zaokrožen. Rokavi dobijo razperek s 4 gumbi.

Pri telovniku je izrez nekoliko večji kot pri telovniku ulične obleke in dobi 5-6 gumbov, malo bolj skupaj pritislih. Vogali spodaj naj bodo precej dolgi.

Pri hlačah na sprednji hlačnici gube odpadejo in tudi spodaj niso zapognjene. Hlače imajo isto širino kot pri smokingu, dolge pa so tako, da se lahko dotikajo čevljev.

Pri športni obleki.

Suknjič mora biti čez pleča prostoren, čez sedalo pa lahko priležen, dobi 3 gumbce in ima nekoliko visečo enovrstno fazono. Žepi spodnji in gornji so povrhu prišiti, ne smejo pa biti premajhni. Rokavi dobijo razperek s 3 gumbi. Zadnji del dobi ob sredini zadnjega dela šiv in se dela brez razparka. (Zadnje velja tudi za vse druge suknjiče). Da izgleda suknjič bolj športno, moramo rob s strojem enkrat prešiti (štepiti) c. 1/2 cm široko.

Telovnik se dela kot pri drugi ulični obleki.

Hlače k suknjiču nosimo kratke pump hlače (Knickerhocker). Hlače pa morajo biti dosti prostorne, potem široke v kolenu 64 cm (za normalno odraslo osebo). Na prednji hlačnici delamo gube v pasu. Hlače padejo čez koleno 12 cm, toraj jih pri krojenju podaljšamo od kolena navzdol 18-20 cm.

Pri žaketu.

Ramena pri žaketu obdelujemo na isti način kot pri suknjiču. Fazona se dela eno ali dvovrstna; enovrstna je precej viseča in dvovrstna precej navzgor prikrojena. Fazona je na zunanem robu nekoliko na ven izbočena in se izdela tako, da se od gumba navzgor nekoliko daleč vije. Gumb leži nad krilnim šivom 9 cm. Okroglin na krilu ostane. Na rokavih delamo razperek in prišijemo 4 gumbce. Ako je oseba velika 172 cm, je hrbtna dolžina 44 cm, dolžina žaketa pa 97 cm.

KAJ JE NOVEGA.

Borze: Tuje valute so v problem tednu veljale v dinarjih in sicer Berlin (nemška marka) 13'46, Budimpešta (madžarski pengö) 9'89, Curih (švicarski frank) 10'96, Dunaj (avstrijski šiling) 7'97, London (angleški funt) 274'32, Newyork (dolar) 56'33, Pariz (francoski frank) 2'22, Praga (češkoslovaška krona) 1'68, Trst (italijanska lira) 2'96.

Načrt obrtnega zakona je po vesteh iz Beograda v glavnem izvršen in predelan na podlagi predlogov, ki so jih stavile poedinne gospodarske korporacije ter se nahaja v končni redakciji ministrstva trgovine in industrije, ki ga nato v kratkem predloži Vrhovnemu zakonodajnemu odboru. Upati je torej, da dobimo ta zakon ob enem z zakonom o zbornicah.

Agrarne države, ki so imele konferenco v Bukarešti, so sklenile ustanoviti stalni odbor za proučevanje kmetijstva ter zavzeti v mednarodni gospodarski politiki enotno taktiko.

»Vrnite nam Maribor« vzklika bivši kancler Schober, kar vzbuja v jugoslovanski javnosti v razburjenje, ker gre za velenemško izzivanje avstrijskega državnika, ki hoče imeti zvezo Avstrije s Celovcem preko Maribora.

Končna ureditev agrarnih odnošajev v Dalmaciji je izvedena z zakonom o likvidaciji agrarnih odnošajev na področju bivše Dalmacije, ki ga je pravkar podpisal Nj. Vel. kralj in ki med drugim določa, da težak postane lastnik zemlje proti odškodnini feudalnemu lastniku in da zemlja pripada onim, ki jo obdelujejo, ako je feudalni odnošaj trajal najmanj 30 let.

Osvetila sovjetskega gospodarstva na svetovnem trgu se je začela v zadnjem času, ko so vrgli sovjeti na evropska tržišča ogromne množine žita in lesa po slepih cenah ter s tem izzvali na svetovni trg svetovno krizo žitne in lesne trgovine.

Izprememba zakona o notranji upravi naša poseben zakon, ki je bil pravkar razglašen.

Kongres Glavne zadrugne zveze se je vršil prošlo nedeljo v Beogradu, kjer se je ugotovilo, da je v naši državi 33 takih zvez z okroglo 4000 kreditnimi, 1100 konsumnimi in nabavljalnimi, 122 mlekarškimi, 110 strojnimi, 58 električnimi, 100 obrtnimi in nekaj stotin zadrugami druge vrste.

Obrtniški koledar za l. 1931.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani bo izdala, kakor že več let tudi letos »Obrtniški koledar«, ki je pisan in namenjen edino za obrtnika in njegove interese ter v prosep obrtnštva v splošnem. Koledar bo vseboval razun nekaj običajnih spisov, ki jih koledarji navadno prinašajo zgolj informativne in za obrtnika poučne spise, važne zakone in naredbe, razne pomožne tabele za nekatere obrtne stroke, obrtniško organizacijo v dravski banovini, seznam vseh zadrug in združenih odborov. Gradivo oziroma vsebina je po večini nova in bo letošnja izdaja prekašala vse dosedanje izdaje bodisi v obsegu, kakor v vsebini. Pri sestavi vsebine smo se ozirali na želje in zahteve raznih obrtnih zadrug in bo obsegal koledar le poučne in koristne spise, ki so neobhodno potrebni za vsakega obrtnika. Cena koledarja s poštnino vred bo kljub temu, da je vsebina veliko obširnejša, kakor v vseh treh dosedanjih koledarjih — navadna t. j. Din 13-50. Dolžnost vsakega obrtnika je, da si nabavi koledar, ki je zanj neobhodno potreben in koristen.

Začetkom novembra t. l. bo pričela zveza z razpošiljanjem koledarja. Razun naročnikom bo poslala koledar tudi nekaterim drugim zavednim obrtnikom v kolikor bo ostalo še izvodov. Dotične obrtnike prosimo, da se koledarja poslužijo in ne vračajo nazaj. Nabavna cena je zelo nizka in se poravnava po položnici, ki bo koledarju priložena. Naročila sprejema še vedno Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvođe-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Poučno predavanje za ljubljanske vajence.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v pondeljek, dne 3. novembra t. l. ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu (vhod iz Streliške ulice) prvo poučno predavanje za obrtniške vajence. Predavanje bo o »Jugoslaviji« in združeno s skioptičnimi slikami ter zelo poučno in zanimivo. Vstopnina je prosta.

Zadruga se vljudno naprošajo, da o tem obveste vse zadrugne člane, ki naj vplivajo na to, da se predavanja udeležijo vsi vajenci.

Na predavanje so vabljeni tudi gg. mojstri.

Tečaj za radio-telegrafiste trgovske mornarice.

Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja, da priredi Direkcija pomorskega prometa v Splitu 5-mesečni tečaj za radio-telegrafiste trgovske mornarice v Šibeniku. Tečaj se prične 1. februarja 1931 in je brezplačen. Pogoji za sprejem je dovršeno 18. in še ne prekoračeno 30. leto starosti, naše državljanstvo, popolno zdravje in sposobnost za tako službo, dobro vedenje in dovršitev vsaj 4 razredov srednje ali enakovredne šole ter znanje angleškega ali francoskega, ali nemškega jezika. Za preskrbo mora skrbeti vsak sam. Prošnjo je vložiti kolektivno pri gori navedeni direkciji do 1. decembra t. l. ter priložiti rojstni list, domovinski list, šolsko izpričevalo, izpričevalo o нравnosti in zdravniško izpričevalo, ki ga izda zdravnik direkcije pomorskega prometa v Splitu. Absolventi tega tečaja dobe na podlagi dovršenega izpita izpričevalo, ki jim daje kvalifikacijo za telegrafsko prakso na trgovskih ladjah. Po enem letu prakse in položenem praktičnem izpitu pri telegrafski šoli kr. mornarice v Šibeniku izda Direkcija pomorskega prometa kandidatu izpričevalo za ladijskega radiotelegrafista II. raz-

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, prilličje.

Milko Krapež, Ljubljana.

Na Triglav!

(Nadaljevanje.)

Rešilno ekspedicijo, ki je šla iskat našega nesrečnega tovariša, so tvorili poleg oskrbnika kočice in moje malenkosti še tovariš Miha, ključavničar Jože in čevljar Smola. Na pragu smo se pri odhodu srečali z ostalimi člani naše družbe, ki so šli mimo Staničevc kočice preko Rži in so pravkar prišli na cilj. Seveda je bilo vse v skrbeh, kaj je z našim Perom, ki smo ga imeli vsi prav radi.

Noč je bila sicer mirna, toda mrzla, ko smo stopali po ledeniku pod Malim Triglavom. Megla nas je pri hoji jako ovirala, ker je bila gosta. Oskrbnik je stopal s svečljiko previdno naprej. Pazili je bilo treba, ker je ponekod na zledenelem snežniku polzelo in smo sredičevali vedno več zahrbljenih kotanj in razpok, ki so bile tudi po več metrov globoke in zato jako opasne. Med poljo smo postajali in klicali. A bilo je vse zastonj. Odzval se nam ni nihče in še odmev od Triglava ni prišel, ker ga je vzela gosta megla.

Zavili smo po snežišču v smeri nad Triglavsko steno in prehodili že pre-

reda. Podrobnejše informacije dobe zainteresenti pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu.

Večerni tečaj in dnevna posvetovalnica za avtogensko varenje.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI priredi od pondeljka 27. t. m. do petka 31. t. m. specialni pouk in praktično vežbanje o najnovejšem načinu in v kompliciranejših primerih varenja za mojstre, predelavce in pomočnike, ki so v varenju že nekoliko izvežbani. Na željo interesentov se bosta pouk in vežbanje vršila tako, da bo poedincem na razpolago inštruktor inženjer in varilni mojster celodnevno od 8.—12. in od 3.—6. ure v livarni Tehniške srednje šole. Ako se prijavi večje število interesentov do pondeljka 27. t. m. najkasneje do 9. ure zjutraj v varilnici, se priredi za dotičnike še poseben večerni pouk in vežbanje istotam od 20. do 22. ure. S tem bo ustrezno tudi onim, ki so čez dan zadržani radi prezaoplenosti.

Opozoritev na dopolnilni avtogenski tečaj. Zavod PO Zbornice TOI ponovno opozarja, da se prične v četrtek ob 8. uri zjutraj v livarni Tehniške srednje šole v Ljubljani avtogenski tečaj za dopolnitev že izvežbanih varilcev. Tečaj bode trajal 7 dni celodnevno. Predaval bo inženjer Tvornice za dušik v Rušah g. inž. Leo Knez. Praktične vaje pa bode vodil varilni mojster iste tvornice g. Djurakovič. Prostih je samo malo število mest. Kdor se še ni prijavil, naj stori to nemudoma osebno pri Zavodu PO Zbornice TOI med uradnimi urami. Le izjemoma se bodo sprejeli po razpoložljivosti prostora prijavitelci ob otvoritvi tečaja.

IZ ORGANIZACIJ.

O obrtniških razmerah v Dravogradu.

V eni septemberskih številkih smo poročali o izrednem občnem zboru Obrtniškega društva v Dravogradu, na katerem se je razpravljalo o pristopu dru-

šva k Zvezi obrtnih društev za Dravsko barovino ter o ustanovitvi strokovnih obrtnih zadrug v dravogradskem okolišja meslo sedanje skupine, ki ni pokazala zadostne agilnosti.

Smatramo za potrebno, da danes izpregovorimo še nekaj besed glede naše Skupne obrtne zadruge. Nočemo delati nikomur krivice. Vendar pa bo le stvar v korist, ako se objasnimo. Na ta način bomo tudi najprej prišli do ozdravljenja nezdravih razmer v naši obrtniški organizaciji in pripomogli, da se bo agilnejše in uspešnejše delalo za obrtnika.

Obrtno društvo za srez Dravograd obsega tri skupne obrtne zadruge, in sicer, Prevalje, Dravograd in Marenberg. Obrtna zadruga v Prevaljah z načelnikom g. Rebernikom dela z odborom, ki je sestavljen iz samih zavednih obrtnikov ter je tam tudi vse v najlepšem redu, kar je za pozdravljati. Pač pa ostali dve zadrugi nimata takega reda.

Na občnem zboru obrtne zadruge Marenberg z dne 24. 8. 1930 se je izkazalo, da so se od leta 1921 vršili samo 3 občni zbori, ter je bil zadnji leta 1927. Istotako tudi niso vršili nobenih rednih ali izvanrednih odborovih sej. Mnogo članstva ni vedelo ni, da imajo zadrugnega načelnika. Večina je bila mnenja, da jim načeljuje zadrugni komisar g. nadučitelj Lešnik. Zoper to zadrugo, odnosno nje vodstvo so prispeli na društvo mnoge pritožbe radi raznih nerednosti.

Skupna obrtna zadruga v Dravogradu vrši sicer občne zbornice ter seje, pač pa kako?

Meseca maja 1929 se je vršil prvi sestanek v Prevaljah radi ustanove obrtnega društva, katerega porod je bil jako težek. Že nekaj let pred društveno ustanovo so se vršile na dan sv. Jožefa obrtniške proslave v Dravogradu, pri katerih je obrtnišvo vsikdar soglasno želelo, da se ustanovi obrtno društvo. Načelnik dravogradske obrtne zadruge je to vedno pozdravljati in obljubil od leta do leta, da prevzame potrebne korake. Obrtnišvo je poslalo nestrpno in g. Breznik iz Mežice, ki velja za zavednega obrtnika, je prosil na zborovanju 19. III. t. l., da se naj pokaže, koliko se je storilo za ustanovitev društva. Ugotovilo se je, da se je stvar zanemarjala. Zato so navzoči obrtniki sklenili, da se na obljube dravogradske-

ga obrtnega načelnika ne sme več za našati, ampak da morajo iti na delo sami. Tako je prišlo v maju 1929 do prvega obrtnega sestanka v Prevaljah, kjer se je razpravljalo o ustanovitvi obrtnega društva. Na žalost pa smo doživeli, da je na isti sestanek prišel tudi takratni podnačelnik dravogradske zadruge g. Elsner ter se trudil kolikor je mogel, da nam onemogoči doseči naš cilj, da je poslan v imenu dravogradske obrtne zadruge. Elsner je tedaj žalil navzoče obrtnike tako, da smo se zgražali nad tako zadrugo, ki pošilja svoje podnačelnike protestirati na tak nekvalificiran način. Že tedaj smo foraj opazili, da nam bo ta zadruga delala težkoče. To se je tudi uresničilo.

Pritožbe radi šušmarstva ter raznih obrtnih preslopov odposlje društvo v rešitev sreskemu načelniku, in sreski načelnik obrtni zadrugi v poizvedbo. Zadrugni načelnik pa izkoristi podpis društvenega predsednika na ta način, da pokaže podpis predsednika prizadehim strankam, češ ta te je naznanil. Zato lrpri društveni predsednik škodo, to pa zato, ker se trudi in dela za interese obrtnišva.

Sličnih reči smo doživeli že mnogo, ampak vzlic vs. mu trudu, da nam razbijejo obrtno društvo, se jim to ni posrečilo, pač pa smo v enem letu narasli od 22 na 105 članov, ki se res zavajajo svojih položajev. Zakaj imamo za obrtnika tako važno društvo, pa take sovražnike, ne bo težko uganiti. Zaveden in pošten obrtnik mora vsako za obrtnika korisno delo pozdravljati, če ima pa kateri slabe namene ali slabo vest, se pa društva boji zato, ker ono hoče napraviti red v obrtniških vrstah ter ščititi obrtnika.

Zaradi tega delamo, kolikor nam je mogoče, samo v korist zahiranemu obrtniku ter smo hrdo prepričani, da bo naš trud imel uspeh, da pridejo mogoče v kratkem tudi oni do prepričanja, da ni bilo vse v redu, kar sto storili. Pričakujemo, da bodo stopili v Obrtniško društvo. Če to storijo, bo društvo doseglo svoj zaželjeni cilj, ker ne bo imelo več nasprotnikov. Takrat bo pa tudi odklenkalo šušmarjem ter onim, ki jih podpirajo.

Josip Kac,
predsednik Obrtnega društva v Dravogradu.

jo je nudil nesrečni Peter, nisem vedel, ali bi se mi smilil, ali pa bi prasnul v smeh. Čepel je kleče na snegu in bulil obupno v nas. Na nogah je imel navezane krplice (trešetke), v vsaki roki pa je držal po eno derezo ter se z njo lovil in opiral v zledenelem snegu. Nesrečnež je bil ves opraskan in premrznil. Vzdihoval je in se fresel od mraza. »Za božjo voljo Peter, kaj pa počneš? sem, vzkliknil, ko sem ga videl takega pred seboj. »Saj vendar dereze ne spadajo v roke, ampak na čevlje, da se z njimi zadereš v zledeneli sneg. Pa krplice! Kaj ne veš, da se krplice rabijo samo v snegu, če se ti udara, pa ne na led, kjer ti drsi.« Peter pa je samo vzdihoval in se fresel. Hitro sva ga z oskrbnikom prijela ter s pomočjo tovarišev na vrvi izvlekla na vrh kolanje na skalo, kjer se je zrušil. Dali smo mu žganja, ki ga je izpil v globokem dušaku. Ves bled in prepaden je bil.

Ko smo se vračali proti Kredarici, nam je pripovedoval, kako je zašel. Ko mu je na ledu drselo, se je opremil z derezami in navezal na noge krplice ter tako taval, dokler ni zagrmel v ono preklicano kolano. Trudil se je, da bi zlezl ven, toda brez uspeha. »Če ne bi bilo vas«, je dejal, ne vem, kako bi se bilo izteklo. Še zmrazil bi bil, če bi se ne bil celo ubil. Saj vidite, da sem ves

opraskan in ozebel. Huje mi je bilo, kakor volu v naši klavniški ledenici.«

Polagoma se je Peter le opomogel in ko smo se bližali Kredarici, je že krepko stopal, dasi je bil precej izčrpan. S smolo sva pohitela naprej in družba planincev, ki so na Kredarici že v skrbeh pričakovali vesti, kaj se je pripetilo, povedala, da je Peter rešen.

Ravno smo se dobro posedli okrog Aljaževce peči in pa Aljaževem kotu, ko se začujejo zunaj težki koraki naših tovarišev in se pri odprtih vratih pokaže najprej mogočna in obsežna postava našega junaškega Petra. Kakor Repošlev je obstal med durmi s svojjo gorjačo v desni. Od njega so mahali spredaj krplice in dereze, zadaj pa je imel nagromaden nahrblnik. Izpod klobuka so mu gledali razmršeni kuštravi lasje, obraz mu je bil od mraza in izčrpnosti napel, oči pa so izbuljene zle predse ter se končno ustavile na oskrbnici, ki je prihitela preplašena iz kuhinje. Ne da bi bil rekel »dober večer« ali »pozdravljeni«, je dvignil Peter svojo težko roko, pokazal s prstom na oskrbnico ter z votlim glasom zagrmel: »En čaj, en šnops, pa en pirl!« Vsa družba je bušila v smeh, Peter pa se je tak, kakor je bil, zrušil na klop za Aljaževce peč in ni zinil nekeaj časa nobe ne več.

(Dalje prihodnji.)

Opozoritev radi brezplačnih popravil v atogenskem tečaju. Zavod PO Zbornice TOI ponovno opozarja interese, ki imajo kake komplicirane pokvarjene avtomobilne ali strojne dele ali kake druge predmete, da jih sprejema zavod brezplačno v popravilo, ki se bo izvršilo v specialnem tečaju za dopolnitev že izvežbanih varilcev pod strokovnim vodstvom inženjerja in varilnega mojstra-specialista. Predmete je dostaviti najkasneje do četrka 23. t. m. v livarno Tehniške srednje šole v Ljubljani. Izjemoma se bodo sprejeli taki predmeti samo še do sobote 25. t. m.

Poslednje vplačilo delnic Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D.

Poslednje, petnajste, dvojno vplačilo delnic Zanatske Banke Kraljevine Jugoslavije A. D., po 20 Din za vsako delnico se mora izvršiti v teku meseca oktobra, a najkasneje do 15. novembra 1930. Delničarji te banke se pozivajo, da to, eventualno še katero zaostalo vplačilo izvrše v odrejenem času, da jim delnice v smislu čl. 12 bančnih pravil ne bi bile razveljavljene.

Vplačila se polagajo v Zanatski Banki Kraljevine Jugoslavije — Centrali Beograd, Pašičeva ulica št. 8 in to pri njeni blagajni, ali pa preko Poštnega čekovnega urada, oziroma s pošto nakaznico.

Po izvršenem poslednjem vplačilu se bodo v zameno za sedanje začasne delnice izdale stalne delnice Zanatske Banke Kraljevine Jugoslavije. Delničarji bodo o času te zamenjave pravočasno obveščeni.

Uprava Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D.

Ugoden nakup dobro ohranjenih strožnic z vodilnim vretenom. 1) Višina (Spitzenhöhe) 220 mm, strožna dolžina (Spitzenweite) 2-500 mm, širina struge (Bettbreite) 350 mm, čeljustna plošča (Planscheibe) 440 mm. Teža stroja ca 1.740 kg. Cena franko Ljubljana Din 18.750. 2) Strožnica z priznatično strugo in pogonom z stopničasto jermenico: višina konic (Spitzenhöhe) 200 mm, strožna dolžina (Spitzenweite) 1000 mm, dolžina struge (Bettlänge) 2000 mm, širina struge (Bettbreite) 350 mm, čeljustna plošča (Planscheibe) 370 mm. Teža stroja 800 kg. Cena franko Ljubljana Din 14.850.

Interesenti naj se obrnejo na pisarno Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, B ethovnova ulica 10.

DOBAVE.

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 400 kg azbestnih grafitnih vrvic. — (Pogoji so na vpogled pri istem odelku). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. okt. t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov jeklenih krtač, 150 komadov baterij za žepne svetiljke, 100 komadov žarnic za žepne svetiljke, 1000 ko-

madov vžigalnikov za karbidne svetiljke, 30.000 kg negašenega apna ter glede dobave raznega mizarskega orodja. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 3. novembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg tračnih žebeljev, 1500 kg tovtne masti in 3250 kg žičnikov. — Dne 5. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertalna licitacija glede dobave 3000 komadov metel in 500 komadov ščetk ter glede dobave 41.000 kg rebraste pločevine; pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu pa lede dobave pisarniškega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave železa in žice; pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave vrvi, platna za signalne zastavice, platna za čiščenje tal itd.; dne 4. novembra t. l. pa glede dobave denaturiranega špirita in karbolne kisline. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 28. oktobra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 25.000 komadov porcelanastih izolatorjev. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem odelku). — Dne 28. oktobra t. l. se vrši licitacija pri Tehničnem oddelku Sreskega načelstva na Sušaku glede dobave pohištva za železniško postajo Bakar. (Oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih oddelkih). Dne 31. oktobra t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande II. armijske oblasti v Sarajevu licitacija glede dobave 10.000 komadov zabojev za dvopok. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi). — Dne 3. novembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 55.000 kg železne žice. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem odelku). — Dne 4. novembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave garvensovih črpalk, štedilniškega okovja, žičnih krtač, žaginskih listov, žičnikov, stojalnih vijakov, svinca, spajalnega kositra itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Transmisijska (gonilna)

jermena

svefovne tovarne

„Gehrckens“

ima vedno na zalogi trrdka

FELIKS TOMAN ml.

Ljubljana, Resljeva c. 30

Zahtevajte specialne ponudbe!

DÜRKOPP

šivalne stroje za

OBRT
za KROJAČE
ČEVLJARJE
ŠIVILJE

in vse

specijalne stroje

dobite najceneje

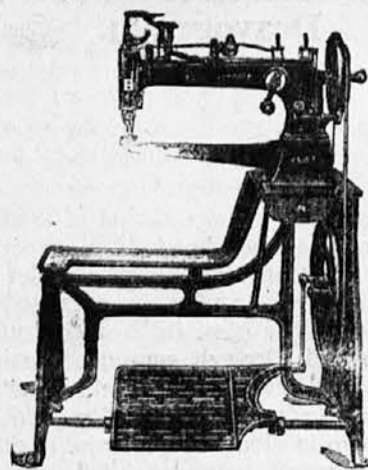
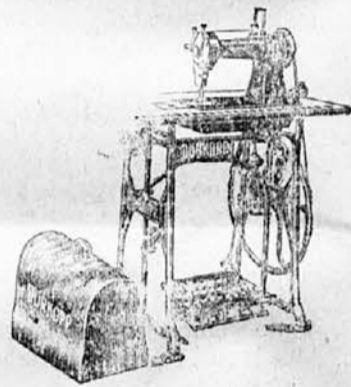
pri

domači trrdki

Ludv. Baraga

Ljubljana

Šelenburgova ul. 6.

Naročniki tega lista dobijo na cene vseh strojev

7%

popust v trgovini!

Inserati

v

Obrtnem Vestniku

imajo

siguren

uspeh

Zato naprošamo vse obrtnike, da od svojih dobaviteljev preskrbe inserate za svoj obrtniški list.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11 (poleg Figovca)

Najboljši

firneži, laneno olje, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, kakor tudi kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst dobite po nizki ceni pri trrdki

Alojzij Keber,

Ljubljana, Marijin trg 8.

Detaljna zaloga DUKO-lakov po tvorniških cenah. — Antoxid barve zoper rjo.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in trrdkam